

Lessentabellen tweede graad SO

1 Toelichting

Voor wie?

Voor directeurs, beleidsteams en lerarenteams

Waarom?

We willen scholen ondersteunen in hun keuzes m.b.t. de organisatie van het curriculum: hoe verhouden basisvorming en specifiek gedeelte zich ten opzichte van elkaar, welke curriculumcomponenten onderscheiden we binnen de basisvorming en het specifieke gedeelte? We bieden deze nota aan als basis voor een reflectie over de keuzes die scholen zullen maken inzake roosters én in functie van ambtsverrichtingen.

Wat?

- De tabellen in dit document bevatten een raming van de lestijden die nodig zijn om de doelen van de basisvorming en het specifieke gedeelte te realiseren, ze zijn indicatief wat hun statuut betreft. We willen hierbij meteen een belangrijk aandachtspunt meegeven: het is onmogelijk om een exacte berekening te maken, veel hangt immers af van de context, de leerlingenprofielen en de wijze waarop de school haar curriculum organiseert, o.a. via vakken, vakkenclusters, projecten/thema's ... De veelheid en variatie aan onderwijsdoelen in relatie tot de verschillen in leerlingenkenmerken nopen scholen ertoe om doordacht om te gaan met lestijden en dus hun onderwijs flexibel te organiseren.
- We gaan bij de tabellen uit van volgende lestijden per week: 32 lestijden voor studierichtingen finaliteit doorstroom; 34 lestijden voor studierichtingen dubbele finaliteit en 34 lestijden voor studierichtingen arbeidsmarktfinaliteit.
- De beslissing om het begrip transversaal te schrappen uit de eindtermen heeft geen impact op de lessentabellen. Dit houdt vooral een planlastverlaging in naar verantwoordingsplicht naar de inspectie. Het pleidooi tot geïntegreerde aanpak, zoals verder in dit document aangegeven, blijft overeind.
- Hoe moet je deze tabellen lezen?
 - In de tabellen vind je een vork van lestijden voor de basisvorming enerzijds en het specifieke gedeelte anderzijds, waarbij een indicatief minimum en maximum aantal lestijden op graadsbasis wordt weergegeven.
 - De lestijden complementair gedeelte bepaalt de school zelf. Het zijn die lestijden die overblijven wanneer de lestijden basisvorming en specifiek gedeelte werden bepaald. Het aantal lestijden basisvorming en specifiek gedeelte (en dus ook complementair gedeelte) moet niet voor alle leerlingen identiek zijn binnen een studierichting. Alle leerlingen dienen wel in totaal evenveel lestijden te krijgen binnen een studierichting.

- Niche-studierichtingen werden niet in dit document opgenomen. Ondersteuning hiervoor is echter steeds mogelijk door de betrokken pedagogisch begeleider.
- Opgelet: we werken in de tabellen **met lestijden op graadsbasis**. Zo kunnen scholen meer flexibel omgaan met de verdeling van het aantal lestijden binnen de graad, bijv. 1 lestijd in het eerste jaar van de graad en 2 lestijden in het tweede jaar van de graad = 3 lestijden op graadsbasis.
- Voor studierichtingen doorstroom en dubbele finaliteit stellen we lestijden voor inhoudelijk verwante sleutelcompetenties in clusters voor: hierdoor krijgt de school meer kans om in te spelen op specifieke doelgroepen, bijv. in een Brusselse context hebben leerlingen wellicht minder lestijden Frans nodig, maar meer lestijden Nederlands om de doelen te realiseren.
- Integratie van doelen burgerschap – historisch bewustzijn – Nederlands: bij een aantal doelen is de inhoudelijke samenhang zo groot dat de leraar deze makkelijk geïntegreerd kan realiseren. We zullen vanuit de PBD-GO! een aantal scenario's met integratie van doelen aanbieden.
- Begin februari voorzien we in de leerplannen ook een koppeling van vakbenamingen aan de curriculumonderdelen van de basisvorming en het specifieke gedeelte. De vakbenamingen zijn noodzakelijk in het kader van de ambtsverrichtingen. In het specifieke gedeelte dubbele finaliteit en arbeidsmarkt zal de school zelf keuzes maken inzake aanstellingen van leraren in TV- en PV-vakken.

2 Tabellen doorstroom

2a Doorstroom – basisvorming

- Netoverschrijdend werden globale afspraken gemaakt i.v.m. het aantal lestijden basisvorming en specifiek gedeelte. Voor de doorstroomrichtingen (domeinoverschrijdend en domeingebonden) werden **52 lestijden basisvorming op graadsbasis** als indicatief afgesproken. In het GO! vertalen we dit naar een vork van 49 tot 56 lestijden.¹
- Een aantal sleutelcompetenties (of eindtermen ervan) vertalen we naar afzonderlijke componenten (zie eerste kolom), bijv. lichamelijke en geestelijke gezondheid, historisch bewustzijn, cultureel bewustzijn en culturele expressie Een aantal andere sleutelcompetenties krijgt pas betekenis wanneer ze met die afzonderlijke componenten gerealiseerd worden, bijv. leercompetenties, digitale competenties, sociaal-relatieve competenties, ondernemingszin en loopbaancompetenties ...
- Binnen het onderdeel historisch bewustzijn voor de domeinoverschrijdende studierichtingen integreren we zowel de eindtermen historisch bewustzijn als de cesuurdoelen van de generieke doorstroomcompetentie cultureel en historisch bewustzijn. Zo creëren we de mogelijkheid deze doelen ook toe te voegen voor domeingebonden studierichtingen in functie van gelijkwaardigheid studierichtingen doorstroom en samenzettingen voor de basisvorming.

Sleutelcompetentie	Min. aantal lestijden per graad	Max. aantal lestijden per graad	Opmerkingen
(Levensbeschouwend vak)	4	4	
Lichamelijke en geestelijke gezondheid (4 sport-gerelateerde ET)	4	4	Bouwsteen 2: uitsluitend te koppelen aan de leraar LO; alle andere behoren tot gezondheidseducatie en dus breed te koppelen op schoolniveau. Hierbij spelen leraren LO en leraren wetenschappen een belangrijke rol. Zie ook relatie met opdrachten inzake leerlingenbegeleiding op domeinen preventieve gezondheidszorg en psychisch en sociaal functioneren.
Nederlands Andere talen (Engels en Frans)	19	23	Integratie doelen Nederlands, burgerschap, historisch bewustzijn.
Burgerschap Historisch bewustzijn	5	6	Bouwstenen 4 en 5 van Burgerschap te realiseren in combinatie met meerdere sleutelcompetenties.

¹ Basisvorming voor de niche-opleidingen voor Kunst en creatie laten we voorlopig buiten beschouwing.

			Voor de domeingebonden studierichtingen kan men dit realiseren met 1 lestijd minder op graadsbasis, wanneer de school ervoor kiest de generieke doorstroomcompetentie cultureel en historisch bewustzijn niet aan te bieden in de domeingebonden studierichtingen.
Ruimtelijk bewustzijn - wiskunde - natuurwetenschappen - technologie - STEM + bouwsteen computationeel denken en handelen (cf. digitale competenties)	15	16	Richtingen die fysica en STEM in het specifieke gedeelte opnemen (enkele domeingebonden doorstroomrichtingen) kunnen opteren voor 15 graadsuren. Voor studierichtingen waar geen wetenschappen in het specifiek gedeelte voorkomen, zijn 16 graadsuren een minimum.
Economische en financiële competenties	1	1	
Cultureel bewustzijn en culturele expressie	1	2	Deze sleutelcompetentie kan aan verschillende andere sleutelcompetenties gekoppeld worden.
TOTAAL	49	56	

2b Doorstroom – specifiek gedeelte (domeinoverschrijdend)

- Netoverschrijdend werden globale afspraken gemaakt i.v.m. het aantal lestijden basisvorming en specifiek gedeelte. Voor de doorstroomrichtingen (domeinoverschrijdend en domeingebonden) werden 8 lestijden specifiek gedeelte op graadsbasis als indicatief afgesproken. In het GO! hebben we dit studierichtingspecifiek vormgegeven.
- In combinatie met de basisvorming leidt dit tot meer of minder beschikbare lestijden complementair gedeelte.

Studierichting	Vakgebieden	Vork (min. en max. op graadsbasis)	Opmerkingen
Latijn	Latijn Wiskunde	7/8 1/2	
Grieks-Latijn	Latijn + Grieks	13/14	

	Wiskunde	1/2	
Moderne talen	Nederlands	2/2	
	Engels	1/1	
	Frans	1/1	
	Duits	3/4	
Natuurwetenschappen	Biologie + Chemie + Fysica	6/6	
	Wiskunde	1/2	
Sportwetenschappen	Biologie + Chemie + Fysica	5/6	Incl. LO uit de BV
	Bewegingswetenschappen	5/6	
Humane wetenschappen	Gedrags- + Sociale wetenschappen	6/6	
	Filosofie	2/3	
	Kunstbeschouwing	1/2	
Economische wetenschappen	Economie	6/8	
	Wiskunde	1/2	

2c Doorstroom – specifiek gedeelte (domeingebonden²)

- Netoverschrijdend werden globale afspraken gemaakt i.v.m. het aantal lestijden basisvorming en specifiek gedeelte. Voor de doorstroomrichtingen (domeinoverschrijdend en domeingebonden) werden 8 lestijden specifiek gedeelte op graadsbasis als indicatief afgesproken. In het GO! hebben we dit studierichtingsspecifiek vormgegeven.
- In combinatie met de basisvorming leidt dit tot meer of minder beschikbare lestijden complementair gedeelte.

Studierichting	Vakgebieden	Vork (min. en max. op graadsbasis)	Opmerkingen
Biotechnologische wetenschappen	Biologie	2/2	Doelen STEM uit de basisvorming kunnen in deze studierichting geïntegreerd en in een logische samenhang in het specifiek gedeelte gerealiseerd
	Chemie	2/2	
	Fysica	2/2	
	STEM	3/3	

² Kunst en creatie niet meegenomen.

			worden waardoor minder uren BV nodig zijn.
Biotechnologische STEM-wetenschappen	Biologie Chemie Fysica STEM	2/2 2/2 2/2 3/3	Doelen STEM uit de basisvorming kunnen in deze studierichting geïntegreerd en in een logische samenhang in het specifiek gedeelte gerealiseerd worden waardoor minder uren BV nodig zijn.
Technologische wetenschappen	Fysica <ul style="list-style-type: none"> - Elektriciteit (met inbegrip van elektronica en fluïdemechanica) - Mechanica (met inbegrip van thermodynamica en constructieleer) - Projecten STEM Wiskunde	10/11 4/4 4/4 2/3 2/2 1/2	Doelen STEM uit de basisvorming kunnen in deze studierichting geïntegreerd en in een logische samenhang in het specifiek gedeelte gerealiseerd worden waardoor minder uren BV nodig zijn.
Bouwwetenschappen	Fysica <ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnetisme - Mechanica (met inbegrip van materiaalkunde, constructieleer, thermodynamica en 	10/11 1/1 7/7	Doelen STEM uit de basisvorming kunnen in deze studierichting geïntegreerd en in een logische samenhang in het specifiek gedeelte gerealiseerd worden waardoor minder uren BV nodig zijn.

PBD – GO!

	bouwkunde) - Projecten STEM Wiskunde	2/3 2/2/ 1/2	
Bedrijfswetenschappen	Economie + uitgebreide bedrijfswetenschappen Wiskunde	6/8 1/2	Hoewel er geen cesuurdoelen wiskunde zijn voor deze richting, koos het GO! ervoor om in haar leerplan doelen toegepaste wiskunde toe te voegen met het oog op een evenwichtige leerlijn.
Maatschappij- en welzijnswetenschappen	Gedrags- + sociale wetenschappen Pakket uit filosofie	6/8 1/2	

3 Tabellen dubbele finaliteit

3a Dubbele finaliteit – basisvorming

- Netoverschrijdend werden globale afspraken gemaakt i.v.m. het aantal lestijden basisvorming en specifiek gedeelte. Voor de richtingen in de dubbele finaliteit werden 42 lestijden basisvorming op graadsbasis als indicatief afgesproken. In het GO! vertalen we dit naar een vork van 40 tot 47 lestijden.
- Een aantal sleutelcompetenties (of eindtermen ervan) vertalen we naar afzonderlijke componenten (zie eerste kolom), bijv. lichamelijke en geestelijke gezondheid, historisch bewustzijn, cultureel bewustzijn en culturele expressie
Een aantal andere sleutelcompetenties krijgt pas betekenis wanneer ze met die afzonderlijke componenten gerealiseerd worden, bijv. leercompetenties, digitale competenties, sociaal-relatieve competenties, ondernemingszin en loopbaancompetenties ...

Sleutelcompetentie	Min. aantal lestijden per graad	Max. aantal lestijden per graad	Opmerkingen
(Levensbeschouwend vak)	4	4	
Lichamelijke en geestelijke gezondheid (4 sport-gerelateerde ET)	4	4	Bouwsteen 2: uitsluitend te koppelen aan de leraar LO; alle andere behoren tot gezondheidseducatie en dus breed te koppelen op schoolniveau. Hierbij spelen leraren LO en leraren wetenschappen een belangrijke rol. Zie ook relatie met opdrachten inzake leerlingenbegeleiding op domeinen preventieve gezondheidszorg en psychisch en sociaal functioneren.
Nederlands Andere talen (Engels en Frans)	15	16	Integratie doelen Nederlands, burgerschap, historisch bewustzijn.
Burgerschap Historisch bewustzijn	3	5	Bouwstenen 4 en 5 van Burgerschap te realiseren in combinatie met meerdere sleutelcompetenties.
Ruimtelijk bewustzijn - wiskunde - natuurwetenschappen - technologie - STEM	12	15	Doelen STEM: een aantal worden opgenomen door natuurwetenschappen in de basisvorming; een aantal worden in de mate van het mogelijke geïntegreerd gerealiseerd in het specifieke gedeelte.

+ bouwsteen computationeel denken en handelen (cf. digitale competenties)			
Economische en financiële competenties	1	1	
Cultureel bewustzijn en culturele expressie	1	2	Deze sleutelcompetentie kan aan verschillende andere sleutelcompetenties gekoppeld worden.
TOTAAL	40	47	

3b Dubbele finaliteit – specifiek gedeelte

- Netoverschrijdend werden globale afspraken gemaakt i.v.m. de lestijden basisvorming en specifiek gedeelte. Voor de dubbele finaliteit werden 26 lestijden specifiek gedeelte op graadsbasis als indicatief afgesproken. In het GO! werken we studierichtingspecifiek met een vork van **24 tot 28 lestijden op graadsbasis**.
- Bij de onderstaande verfijningen worden voor verschillende studierichtingen voor de onderleggende onderdelen (wetenschapsdomeinen en BK's) indicatief ook vorken aangegeven.
- In combinatie met de basisvorming leidt dit tot meer of minder beschikbare lestijden complementair gedeelte.

Domein	Studierichting	Onderdelen	Vork (min en max op graadsbasis)	Opmerkingen
Taal en cultuur	Taal en communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Duits • Ned • Engels • Frans • Public Relations, zakelijke communicatie, toegepaste informatica 	3/4 6/6 3/3 3/3 8/10	Doelen STEM worden in deze studierichting in de BV gerealiseerd.
	Toerisme	<ul style="list-style-type: none"> • Duits • Frans • Engels • Sociale geografie 	4/4 2/2 2/2 2/2	

		<ul style="list-style-type: none"> • Toerismedoelen 	14/16	
STEM	Biotechnieken ³	<ul style="list-style-type: none"> • chemie • Labo (bio)chemie • fysica • biologie +labo • wiskunde • grondstoffen en processen 	5/5 6/6 2/2 4/4 8/8 ⁴ 8/8	Doelen STEM worden in deze studierichtingen in het SG gerealiseerd.
	Elektromechanische technieken	<ul style="list-style-type: none"> • Elektriciteit • Mechanica • Toegepaste wiskunde 	15/18 8/11 1/1	
	Elektrotechnieken	<ul style="list-style-type: none"> • Elektriciteit • Toegepaste fysica • Toegepaste wiskunde 	23/25 2/2 1/1	
	Mechanische technieken	<ul style="list-style-type: none"> • Mechanica • Toegepaste wiskunde 	25/27 1/1	
	Voertuigtechnieken	<ul style="list-style-type: none"> • Elektriciteit • Mechanica • Voertuigtechnieken • Toegepaste wiskunde 	4/6 4/6 13/19 1/1	
	Houttechnieken	<ul style="list-style-type: none"> • Houttechnieken⁵ • Toegepaste fysica • Toegepaste wiskunde 	24/26 1/1 1/1	
	Bouwtechnieken	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwtechnieken⁶ • Toegepaste fysica • Toegepaste wiskunde 	24/26 1/1 1/1	

³ De doelen wiskunde, natuurwetenschappen, technologie en STEM uit de basisvorming werden integraal opgenomen in het specifiek gedeelte. In BV blijven in sleutelcompetentie 6 slechts 3u over (ruimtelijk bewustzijn en computationeel denken).

⁴ Inclusief uren NW en wiskunde uit de BV

⁵ met inbegrip van toegepaste materiaalkunde, toegepaste constructieleer en toegepaste bouwkunde

⁶ met inbegrip van toegepaste materiaalkunde, toegepaste constructieleer en toegepaste bouwkunde

Land- en tuinbouw	Land- en tuinbouw ⁷	<ul style="list-style-type: none"> • chemie • fysica • biologie • plant • dier • milieu • machines 	<p>4/4</p> <p>2/2</p> <p>2/2</p> <p>6/5</p> <p>6/5</p> <p>4/3</p> <p>4/2</p>	Doelen STEM worden in deze studierichting in het SG gerealiseerd.
Economie en organisatie	Bedrijf en organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Toegepaste informatica • Toegepaste economie • Talen (Ned., Frans, Engels) 	<p>4/4</p> <p>12/14</p> <p>8/10</p>	Doelen STEM worden in deze studierichting in BV gerealiseerd.
Maatschappij en welzijn	Maatschappij en welzijn	<ul style="list-style-type: none"> • Generieke competenties • gezondheid, zorg en welzijn • fysiologie en anatomie • indirecte zorg en voeding • (ped)agogisch handelen 	<p>3/4</p> <p>5/6</p> <p>2/2</p> <p>6/7</p> <p>8/9</p>	Doelen STEM worden in deze studierichtingen in BV gerealiseerd.
	Wellness en lifestyle	<ul style="list-style-type: none"> • generieke competenties • fysiologie en anatomie • functionele taalvaardigheid Frans⁸ • functionele taalvaardigheid Engels⁹ • wellness • lifestyle 	<p>3/4</p> <p>2/2</p> <p>0/1</p> <p>0/1</p> <p>12/14</p> <p>5/6</p>	
Sport			26/28	Doelen STEM worden in deze studierichting in het SG gerealiseerd.

⁷ De doelen natuurwetenschappen en STEM werden integraal opgenomen in het specifiek gedeelte.

⁸ 1u op graadniveau of geïntegreerd in de basisvorming

⁹ 1u op graadniveau of geïntegreerd in de basisvorming

Voeding en horeca	Bakkerijtechnieken ¹⁰	<ul style="list-style-type: none"> • communicatie en samenwerking • ergonomisch, economisch en duurzaam handelen¹¹ • bereiding van brood- en bakkerijproducten • onderzoeken van de invloed van omgevingsfactoren, grondstoffen en ingrediënten • toegepaste economie 	2/4 2/4 13/18 2/4 3/4	Doelen STEM worden in deze studierichting in het SG gerealiseerd.
	Slagerijtechnieken ¹²	<ul style="list-style-type: none"> • communicatie en samenwerking • ergonomisch, economisch en duurzaam handelen¹³ • slagerij en bereiding van vleeswaren • onderzoeken van de invloed van omgevingsfactoren, grondstoffen, hulpstoffen en additieven • toegepaste economie 	2/4 2/4 13/18 2/4 3/4	
	Horeca ¹⁴	<ul style="list-style-type: none"> • communicatie en samenwerking 	2/4	

¹⁰ Indien men de realisatie van het leerplan wil opdelen, kan men binnen bakkerijtechnieken een onderscheid maken tussen de contexten bakkerij en banketbakkerij. Binnen de GO! Navigator zal er – daar waar nodig – aan de hand van subdoelen vorm en inspiratie gegeven worden voor beide contexten.

¹¹ met inbegrip van grondstoffen, materialen, technieken, veiligheidsvoorschriften, voedselveiligheid en HACCP

¹² Indien men de realisatie van het leerplan wil opdelen, kan men binnen slagerijtechnieken een onderscheid maken tussen de contexten slagerij en charcuterie of vleeswarenbereiding. Voor de doelstelling met betrekking tot het onderzoeken van de invloed van omgevingsfactoren, grondstoffen, hulpstoffen en additieven op vlees, vleesbereidingen, vleesproducten en/of gerechten, hoeft er geen afzonderlijke opdeling gemaakt worden als het team voldoende tijd hieraan kan besteden, geïntegreerd in de contexten slagerij en charcuterie of vleeswarenbereiding.

¹³ met inbegrip van grondstoffen, materialen, technieken, veiligheidsvoorschriften, voedselveiligheid en HACCP

¹⁴ Binnen horeca wordt een onderscheid gemaakt tussen de contexten restaurant (bediening/zaal) en keuken. De generieke doelen en de doelen eigen aan de sector worden in beide contexten behandeld.

PBD – GO!

		<ul style="list-style-type: none"> • ergonomisch, economisch en duurzaam handelen¹⁵ • bereidingen en bediening van gerechten • onderzoeken van de invloed van omgevingsfactoren, grondstoffen, hulpstoffen en additieven • toegepaste economie • Frans en Engels 	<p>2/4</p> <p>8/16</p> <p>2/4</p> <p>3/4</p> <p>3/4</p>	
--	--	--	---	--

¹⁵ met inbegrip van grondstoffen, materialen, technieken, veiligheidsvoorschriften, voedselveiligheid en HACCP

4 Tabellen arbeidsmarkt

4a Arbeidsmarkt – basisvorming

- Netoverschrijdend werden globale afspraken gemaakt i.v.m. het aantal lestijden basisvorming en specifiek gedeelte. Voor de richtingen in de arbeidsmarktgerichte finaliteit werden 28 lestijden basisvorming op graadsbasis als indicatief afgesproken. In het GO! vertalen we dit naar een vork van **26 tot 28 lestijden**.
- De eindtermen basisvorming voorzien voor moderne vreemde talen **de keuze tussen Frans en Engels**. We pleiten er evenwel voor om in de mate van het mogelijke toch de twee vreemde talen aan te bieden. Indien men één taal aanbiedt, dient men 4 lestijden te voorzien op graadsbasis. Indien men toch voor 2 talen zou kiezen, lukt dat met 6 lestijden op graadsbasis.
- Voor een aantal realisatiemodellen van de basisvorming: zie bijlagen ‘Wat met PAV in de modernisering?’ en ‘PAV modellen’.

4b Arbeidsmarktgerichte finaliteit – specifiek gedeelte

- In het GO! hebben we gekozen voor een eenzelfde vork over de studierichtingen heen: **34 tot 36 lestijden**.
- Bij de onderstaande verfijningen worden voor verschillende studierichtingen voor de onderliggende onderdelen indicatief ook vorken aangegeven.
- In combinatie met de basisvorming leidt dit tot meer of minder beschikbare lestijden complementair gedeelte.

Domein			Vork (min en max op graadsbasis)
Taal en cultuur			34/36
STEM			34/36
Land- en tuinbouw			34/36
Economie en organisatie		<ul style="list-style-type: none"> • Toegepaste informatica • Toegepaste economie • Talen (Ned., Frans, Engels) 	6/6 18/20 10/12
Maatschappij en welzijn	Zorg en welzijn	<ul style="list-style-type: none"> • Generieke competenties • gezondheid, zorg en welzijn • indirecte zorg en voeding • (ped)agogisch handelen 	3/3 3/3 16/18 12/12
	Haar- en schoonheidsverzorging	<ul style="list-style-type: none"> • Generieke competenties • Haarverzorging • Schoonheidsverzorging 	3/3 25/26 6/7

	Moderealizatie en textielverzorging	<ul style="list-style-type: none"> • Generieke competenties • ontwerpen, verwerken en assembleren van kleding en interieurartikelen • afwerking van kleding en interieurartikelen en textielverzorging • retouches • registratie en presentatie 	3/3 20/21 2/2 2/2 7/8
Sport			34/36
Voeding en horeca	Bakkerij ¹⁶	<ul style="list-style-type: none"> • communicatie en samenwerking • ergonomisch, economisch en duurzaam handelen¹⁷ • bereiding van brood- en bakkerijproducten 	2/4 2/4 26/32
	Slagerij	<ul style="list-style-type: none"> • communicatie en samenwerking • ergonomisch, economisch en duurzaam handelen¹⁸ • slagerij en bereiding van vleeswaren 	2/4 2/4 26/32
	Restaurant en keuken ¹⁹	<ul style="list-style-type: none"> • communicatie en samenwerking • ergonomisch, economisch en duurzaam handelen²⁰ 	2/4 2/4

¹⁶ Indien men de realisatie van het leerplan wil opdelen, kan men binnen bakkerij een onderscheid maken tussen de contexten bakkerij en banketbakkerij. Binnen de GO! Navigator zal er – daar waar nodig – aan de hand van subdoelen vorm en inspiratie gegeven worden voor beide contexten. Bij de doelen waar er geen specifieke opdeling nodig of wenselijk is (in functie van de contexten), wordt er verwacht dat deze doelen in beide contexten evenwaardig behandeld worden.

¹⁷ met inbegrip van grondstoffen, materialen, technieken, veiligheidsvoorschriften, voedselveiligheid en HACCP

¹⁸ met inbegrip van grondstoffen, materialen, technieken, veiligheidsvoorschriften, voedselveiligheid en HACCP

¹⁹ Binnen restaurant en keuken wordt een onderscheid gemaakt tussen de contexten restaurant (bediening/zaal) en keuken. De generieke doelen en de doelen eigen aan de sector worden in beide contexten behandeld.

²⁰ met inbegrip van grondstoffen, materialen, technieken, veiligheidsvoorschriften, voedselveiligheid en HACCP

PBD – GO!

		<ul style="list-style-type: none">• bereidingen en bediening van gerechten	26/32
--	--	--	-------

5 Leren en Werken

Voor de CDO's dienen volgende vorken voor de algemene en beroepsgerichte vorming in het CDO voorzien te worden:

- basisvorming: 18/20 (geen LO en geen levensbeschouwelijke vakken)
- beroepsgerichte vorming: 10/12

Voor een aantal realisatiemodellen van de basisvorming: zie bijlage 'PAV schema'.

6 OK 2 (dual)

Voor OK 2 (dual) dienen volgende vorken voor de algemene en beroepsgerichte vorming in de school/het CDO voorzien te worden (rekening houdend met de maximale wekelijkse arbeidsduur, meestal 38 uren per week):

- basisvorming (dual)
 - ingericht door een CDO: 18/20 (geen LO en geen levensbeschouwelijke vakken)
 - ingerichte door een voltijdse school: 26/28
- beroepsgerichte vorming: 6/16